



Mai toată lumea bună a orașului tresare, cu o emoție sincer admirativă, când aude de candidatura lui Nicusor Dan la Primăria București. Vorbeste bine, nu face parte din galeria politică obișnuită, este intelectual (matematician, dar nu contează), are experiență în lupta cu administrația, iubeste natura. Deci, se califică cu brio la proba stilului și a temelor. Ba chiar are competență organizatorică dovedită, ceea ce nu e puțin lucru. Și, mai relevant, cred, nu anunță niciun proiect megalomaniac pentru oraș, de tip “cel mai lung cârnaț afumat” sau “autostrada suspendată”.

Însă, dincolo de imaginea plăcută lăsată de viitorul candidat, am încercat să vad ce propune Nicusor Dan pentru Capitală în programul postat pe siteul propriu. Iar de aici încep problemele importante, pentru că grandomania socialistă a celorlalte pretendenți s-a metamorfozat la tânărul candidat într-o sumedenie de mici sau mai puțin mici proiecte de intervenționism foarte agresiv în ordinea naturală a orașului.

De pildă, la capitolul 9 din programul său, Nicusor Dan dorește o implicare a Primăriei pentru

oamenii nevoiasi. Solutia sa este ca municipalitatea sa construiasca locuinte sociale si sa-i oblige pe dezvoltatorii de “noi complexe rezidentiale la un procent de locuinte sociale, cu pret accesibil”. Ce i-ar putea determina pe posibilii antreprenori sa investeasca in niste blocuri unde vor fi fortati sa cedeze o parte din apartamente la preturi sub media pietei, mi-e foarte greu sa ma dumiresc. Nicusor Dan anunta ca va respecta legea in toate aspectele, insa probabil ca primul pas ar fi recunoasterea legilor economice, care functioneaza independent de vointa oamenilor politici. Primarul ii poate obliga pe dezvoltatori sa cedeze locuinte la un pret convenabil pentru saraci, insa nu e sigur ca va exista oferta pentru asa ceva. “O consecinta este aceea ca, asa cum repeta reformatorii sistemului de locuinte, orice schimbare radicala a conditiilor de locuit, prin actiune publica, poate fi infaptuita doar daca intregul ansamblu de locuinte dintr-un oras este privit drept un serviciu public si platit din fonduri publice. Daca autoritatile nu reusesc sa furnizeze suficiente astfel de locuinte mai bune si mai ieftine, care sa satisfaca cererea, la nivelul stabilit al chiriilor, va fi necesar un sistem permanent de alocare a lor de catre autoritati – adica un sistem in care autoritatile determina cat trebuie sa cheltuiasca oamenii pentru locuinte si ce fel de locuinte trebuie sa primeasca o familie sau un individ. Este evidenta puterea pe care ar poseda-o autoritatile asupra vietii individuale daca obtinerea unui apartament sau a unei case ar depinde, in general, de decizia lor” (F.A. Hayek – Constitutia Libertatii). Pe scurt, Nicusor Dan vrea inlocuirea rapida a pietei libere (cata e) in domeniul constructiilor cu un socialism consolidat.

Tot la capitolul imobiliar, candidatul-matematician doreste “construirea unor baze sportive de cartier si ale unor centre culturale de cartier. Astfel, locuitorii pot avea acces, la un pret modic, la piscine si terenuri de sport precum si la locuri publice unde sa se poata intalni fara a fi obligati sa vina pentru asta in centrul orasului”. Pretul modic, cel mai probabil, inseamna un pret sub cel al pietei, ceea ce inseamna, in practica, subventionarea de la buget a unor activitati. Iar conceptul “centre culturale de cartier” suna mult prea vag pentru a oferi vreo sugestie pozitiva. Nu mi-e foarte clar daca se vorbeste de biblioteci sau discoteci. In ambele cazuri, insa, ar fi vorba tot de redistributie sociala, proiecte publice ineficiente prin definitie (exceptand constructorii castigatori ai licitatiilor), design social si urban pe scara larga.

Apoi, unul din cele mai scandaloase puncte din programul sau anunta “exproprierea proprietarilor care isi degradeaza cladirile istorice”. Facand abstractie pentru o clipa de anularea dreptului fundamental la proprietate, ceea ce ne asteapta cu o astfel de platforma este transformarea birocratilor in experti estetici, capabili in orice moment sa decida daca o modificare a fatadei reprezinta o deteriorare a casei sau nu. Puterea unor astfel de functionari ar fi imensa, iar cea a proprietarilor ar fi absolut zero. Acesta mi se pare punctul cel mai inspaimantator din toata insiruirea nu foarte scurta de socialism municipal declinat, in diverse formule, de Nicusor Dan.

Pentru a-si trada completul analfabetism economic tanarul pretendent doreste eliminarea

intermediarilor din piete si preturi accesibile pentru inchirierea tarabelor. Intermediarii au, in principal, rolul de a eficientiza lupta cu administratia agresiva si corupta, iar in acest sens ei reprezinta acei "vinovati fara victime" de care vorbeste Walter Block. Taranii se pricep la lucrul pamantului, intermediarii la spagi. Eliminarea restrictiilor si reglementarilor din piete ar produce, in mod natural, aparitia taranilor autentici, in cazul in care se doreste asta. Dar, din pacate, nu se vorbeste nicaieri in platforma lui Nicusor Dan nici de flexibilizarea regulilor, nici de reducerea cheltuielilor, nici de o administratie mai discreta.

In schimb, se discuta intens despre transformarea Bucurestiului intr-un centru regional in tehnologie, IT si industrii creative. Din nou, nu mi-e foarte limpede cum ar urma sa ia fiinta acest lucru: prin decizie administrativa de la centru, prin facilitati, prin subventii? Nu ni se spune nimic. Insa nu e greu sa vedem si aici o noua mostra de gandire mecanicista, planficator-totalitara. Pe baze pur aleatorii, se decide ca un oras sa fie orientat de la centru catre o anumita directie (intamplator, informatica). De ce sa nu facem cizmarii, brutarii sau spa-uri, asa cum dorea un fost ministru al Turismului?! Toate aceste optiuni au aceasi valabilitate pentru ca incalca la fel de violent logica economica.

Iar energia progresivista a lui Nicusor Dan nu se limiteaza doar la constructii. In opinia sa, "primaria trebuie sa aiba un rol activ in stimularea procesului educational".

Din toate cele de mai sus rezulta un singur lucru: suntem condamnati sa nu avem un candidat liberal la Primaria Capitalei, adica un candidat care sa nu doreasca modificarea radicala a orasului si a vietii locuitorilor sai. Optiunea Nicusor Dan, din pacate, nu reprezinta o alternativa la candidatii traditionali. Si aici nu am amintit deloc despre intentia sa de a restrictiona traficul automobilelor. Dar despre asta puteti citi [altundeva](#). {jcomments on}